

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. III. Vagus & peregrinus subjacent reservationi Episcopi, cujus
subditis confitentur. Peregrinus exemptus est à reservatione proprii
Episcopi, saltem quando non sit in fraudem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

tio non tantum sit illicita, sed etiam invalida defectu jurisdictionis, quam Confessarius Regularium debet accipere à Prælo Religionis, vel à Summo Pontifice: non accipit autem à Prælo Religionis, nam ille revocat suam licentiam, per quam antea accipiebat jurisdictionem; neque à Summo Pontifice, ut nimis clarum est; ergo &c.

46. Confessarius approbatus ab Episcopo, non potest absolvere Regulares sine licentia Prælatorum.

Atque hæc etiam est ratio, quare Confessarii approbati ab Episcopis, licet possint audire Confessiones Presbyterorum secularium, & aliorum Christi fidelium, equidem nisi de licentia Prælatorum invalidè absolvant Regulares; ratio, inquam, est, defectus jurisdictionis, quam debent accipere vel à Summo Pontifice, cui immediatè Regulares subjiuntur, vel ab ipsorum Prælati.

A Summo Pontifice non accipiunt; nam Clemens IV. ut refertur in Monument. Ord. in 1. impress. fol. 58. & in 2. fol. 42. concess. 338. *Inhibuit universis Ecclesiarum Prælati, & aliis quibuscumque, ne Confessiones FF. Min. presumant, eorum Prælati invitati, audire.* Et in 2. impress. fol. 188. conc. 75. idem habetur quoad Carmelitas. Et idipsum quoad Fratres Prædicatores in eisdem fol. 258. conc. 563. continetur. Ita Rodrig. to. 1. qq. Reg. q. 62. a. 4. Neque eam habent à Prælati Regularium, ut nimis evidens est, si, ut supponitur, absque ipsorum licentia absolvant; ergo &c.

Rodriguez.

Sed quoniam de itinerantibus sermo incidit, quero generaliter, quid agendum cum peregrinis, habentibus peccatum reservatum? Pro responione instituo novam Conclusionem.

CONCLUSIO III.

Vagus & peregrinus subjacent reservationi Episcopi, cujus subditis confitentur. Peregrinus exemptus est à reservatione proprii Episcopi, saltem quando non fit in fraudem.

47. Quis dicatur vagus.

Reservatio potius localis est, quam personalis.

Vagum dicimus, qui nupiam habet fixum domicilium. Hic ergo vel nullius Episcopi reservationi subjacet, quod videtur absurdum, vel subjacet reservationi Episcopi, cujus subdito confitetur, sicuti obligatur jejunio, & aliis legibus illius Diœcesis, in qua pro tempore moratur.

Enimverò reservatio, localis potius est, quam personalis, neque ita concernens pœnitentes, quam bene ipsos Confessarios, quibus subtrahitur jurisdictionis absolvendi ab hoc vel illo peccato. Sicuti ergo Confessarius, cui omnis omnino jurisdictionis subtrahitur, neque

vagus, neque peregrinus, neque incolam potest validè absolvere ab ullo peccato; pari, dico, ratione, cui subtrahitur jurisdictionis absolvendi ab hoc vel illo particulari peccato, neminem potest sive vagum, sive peregrinum, sive incolam ab eodem peccato absolvere. Et per consequens Confessarius, cui plena jurisdictionis relinquitur, potest tam vagum, quam peregrinum & incolam absolvere ab omnibus peccatis, nullo prorsus excepto.

Ergo nulla est ratio, quare vagus non possit absolvi à peccato, alibi solum reservato, cum vagus de jure communi possit confiteri in loco, in quo pro tempore moratur, & aliunde Episcopus reservans, non potuerit restringere jurisdictionem Confessarii, sibi non subditi. Et consimiliter non apparet, quo jure vagus possit absolvi à peccato hic reservato, tametsi non alibi; cum Episcopus reservans, potuerit restringere jurisdictionem Confessarii, sibi subditi.

Breviter, neque Pontifex, neque Episcopus censetur Confessariis concedere majorem jurisdictionem in vagos, quam in alios; sed prorsus eandem. Ergo quidquid possunt cum aliis, etiam cum vagis, & non plus vel minus.

De peregrinis est major difficultas, cum ex sola Episcopi, vel Parochi interpretativa licentia, extra Diœcesim confiteri possint, ut plures docent, & hic pro reservatis non possit dare licentiam, ille autem non velit, ne aliò proficiscentium conditio melior sit, quam domi confitentium.

Accedit generalis dispositio juris Canonici cap. 2. de Pœnit. & remiss. in 6. *Si Episcopus suo subdito concesserit, ut sibi possit idoneum eligere Confessorem, ille, quem is elegerit, in casibus, qui eidem Episcopo specialiter reservantur, nullam habet penitus potestatem.*

Nihilominus Conclusionem nostram pro utraque parte docet Suarez disp. 30. sect. 1. n. 4. & 5. (post Cajet. in Sum. verb. *Absolutio* 2. Palud. dist. 17. q. 3. D. Antoninum 3. part. tit. 17. c. 4.) fundamentum, inquit, est; quia ille, qui sic versatur in alieno Episcopatu, non ideo ibi confiteri & absolvi potest, quia utitur facultate eligendi Confessorem; sed quia hoc ipso, quod versatur in alieno Episcopatu, potest ibi absolvi more incolarum illius Diœcesis, & ita se gerere, ac si esset subditus Episcopi illius loci: hoc enim sensu intelligi debet consuetudo supra declarata, & ab Eugenio IV. approbata. Quia Confessores alterius Diœcesis non tenentur scire, quin casus reservati sint alteri Episcopo: ergo debent hunc audire & judicare juxta ritum sui Episcopatus; ergo & facultas ab alio data, seu consuetudo, que in hac parte prævaluit, in hunc modum interpretanda est. Hæc ille.

Quibus subscribit Henriquez & Villalobos, quos citat & sequitur Dia. part. 3. tract. 4. disp. resol. 103. Item Card. Lugo disp. 2. a. n. 72. cap. Arriaga

Arriaga. Dispositio. Herincx.

Arriaga disp. 40. n. 33. Dicastillo disp. 11. n. 239. Herincx disp. 6. n. 13. & plerique Alii.

Itaque peccatum, quod peregrinus confitetur, vel est reservatum in utroque Episcopatu, & Omnes admittunt, non posse absolvi à communi Confessario, non habente potestatem circa reservata; quia à neutro Episcopo habet delegatam jurisdictionem, ut constat. Vel est reservatum in proprio Episcopatu, & non in hoc Episcopatu, in quo confitetur, & potest, juxta Auctores jam allegatos, remitti à communi Confessario; non vi particularis licentiæ proprii Episcopi, eligendi Confessarium, sed vi generalis consuetudinis, quæ ut esset utilis, sic introducta videtur, ut Confessarius solum attendere debeat ad locum, in quo fit Confessio; neque enim singulos interrogare tenetur, an sint peregrini, an casus illi sint in proprio Episcopatu reservati, cum ipse penitens sapientissime id ipsum ignoret.

51. Responsio ad argumentum in contrarium de sumptibus ex iure canonico.

Ex quo patet responsio ad argumentum supra in contrarium, desumptum ex iure Canonico; nam illud jus non loquitur de casu nostro, sed loquitur de speciali licentiâ, concessa alicui subdito, eligendi in propria Diœcesi idoneum Confessarium, quæ licentiâ rationabilis est & utilis, tametsi non extendatur ad casus reservatos; quia electus potest & debet scire casus reservatos proprii Episcopatus, & hoc ipso, quod eligitur, novit particularem licentiâ penitentis, atque adeo, se totam suam jurisdictionem habere ex solo beneficio Episcopi penitentis.

Hinc si aliquis, habens talem licentiâ, in itinere eligeret aliquem, qui alioquin de per se in loco itineris non habet potestatem audiendi Confessiones, existimo, quod non posset ab eo absolvi à casibus reservatis in proprio Episcopatu; quia tunc non confitetur illi tamquam peregrinus, quia ut talis non posset ab eo absolvi, etiam à non reservatis, ut suppono, sed ut eligens illum ex speciali proprii Episcopi licentiâ, quæ, ut dicitur in illo iure, non extenditur ad casus reservatos.

52. Responsio ad aliud argumentum.

Ad aliud argumentum Adversariorum Respondeo; Episcopum velle concedere talem licentiâ seu potestatem; talis enim concessio rationabilis est, ut ostendimus, & contraria concessio foret penè inutilis.

Neque ideo melior est conditio proficientium, quam domi continentium: quia, ut habet prima pars Concl. proficiscentes seu peregrini subiacent reservationi Episcopi, cujus subditis confitentur; ut proinde non possint absolvi à communi Confessario, si habeant peccatum reservatum in loco, ubi confitentur, est in propria Diœcesi possent absolvi, utpote in qua peccatum non sit reservatum. Nam ut ait Reg. juris 55. de Reg. juris in 6. Qui sentit onus, sentire debet commodum, & è contra, qui sentit commodum, sentire debet onus. Ergo

Conditio proficientium non est melior, quam domi continentium.

Reg. 16. de Reg. juris in 6.

si talis persona possit absolvi à quocumque Confessore à peccatis reservatis à suo Episcopo, si ibi reservata non sint; planè congruit, ut è converso à peccatis ibi reservatis non possit absolvi à quocumque Confessore, etiam si reservata non sint à suo Episcopo. Et ratio est, quia licet ille aliàs non sit subditus talis Episcopi; tamen tunc judicatur ut subditus, & ut incola illius loci; ergo juxta modum & jurisdictionem ibi concessam.

Si inferas; ergo proprius Parochus non posset hinc suum parochianum absolvere à peccato, non reservato in propria Diœcesi.

53. Objectio.

Resp. Neg. Conseq. do disparitatem; quod proprius Parochus non habeat suam jurisdictionem ab Episcopo hujus loci; adeoque hic non potuit limitare ejus potestatem, sicuti aliorum Confessorum, sibi subditorum.

Solvitur;

Sed dicit aliquis; ad quid additur illa particula in fine Concl. saltem quando non sit in fraudem? Nam semper præsumi potest fraus, id est, præsumi potest quod propterea iter ingressus fuerit; ne cogeret Superiorem suo se sistere, sed in aliena Diœcesi posset à quocumque Confessario absolvi.

54. Quæ ad datur in Concl. saltem quando non sit in fraudem.

Respondeo; in foro interno, quale est forum Confessionis, cessant præsumptiones, & creditur conscientie penitentis pro se, & contra se loquentis. Hæc ergo conscientia consulenda est, & siquidem ex eo præcisè sine penitens recesserit à loco reservationis, ut fugeret conspectum Superioris, communis sententia docet, in aliena Diœcesi non posse absolvi à communi Confessario; pro qua apud Diab. part. 5. tract. 7. resol. 57. citatur Sacra Congreg. Card. die 19. Mens. Novemb. 1616.

In foro interno cessant præsumptiones.

Diab.

Sed, ut verum fatear, hæc res non caret difficultate, si verum est, quod seclusâ fraude peregrinus absolvatur, non ex concessione proprii Episcopi; sed potius vi juris seu consuetudinis communis, approbatæ ab Eugenio IV. Nam licet quis in fraudem seu ex indultia, ut fugeret conspectum proprii Pastoris, transferret se in aliam civitatem, ibique peccata non reservata confiteretur, valide absolveretur vi istius consuetudinis ab illis peccatis non reservatis ut Aliqui docent; ergo similiter à reservatis.

55. An qui in fraude peccati gratatur, possit absolvi à reservatis à communi Confessario.

Concedit totum Stephanus Bannii in Theol. Mor. p. 1. tract. 4. de Ministr. Pœnit. q. 8. dub. 5. An si Religiosus, habens casum reservatum, eo appellat, ubi non est reservatus, de eo absolvi possit à quolibet de expositis in eo Cœnobio? Respondendum (inquit ille) posse; est causa, quod in absolvendo, leges quæque sue Provinciæ, Cœnobii aut Episcopatus sequi debeat, & non alterius; ergo si in eo Conventu, ad quem est itinere Regularis deflexit, peccatum, cujus est ipse conscius, non est de numero reservatorum in eo Cœnobio, de eo à Confessario quolibet; qui auctoritatem ad cætera recipit.

Afirmat Baupit.

remittenda communem habet, absolvi poterit, etiam si dedit operâ eò prædictus pœnitens venisset, ne se Superiori petendâ veniâ causâ cogereur sistere. Ita Bunnii.

56. Et Cajet. suprà, nullâ factâ mentione fraudis, simpliciter & generaliter sic ait: Memini aliàs me legisse, Eugenium IV. concessisse seu declarasse vivæ vocis oraculo, viatores, ubi se invenerint in Paschate, censendos tamquam adeptos incolarum, quoad Sacramenta Pœnitentiæ & Eucharistiæ; & secundum hoc non est opus in Paschate hujusmodi interpretativâ licentiâ, sed possunt tunc ab illis Confessoribus, à quibus incolæ absolventur, absolvi etiam à casibus Episcopalibus; prout Episcopus loci disponit. Hæc ille.

Sed tu tene communem sententiam; quia non videtur consuetudo aut Pontifex, qui eam approbavit, voluisse favere hujusmodi fraudi; & dare occasionem liberius peccandi; præsertim accedente Declaratione Card. si authentica est, de quo mihi non satis constat.

57. Præterea intelligo hanc doctrinam de illis Confessoribus, qui non habent jurisdictionem absolvendi peregrinum, nisi præcisè ex illâ consuetudine, seu, ut Alii, ex sola Episcopi interpretativa licentiâ. Nam si aliunde habeant jurisdictionem ordinariam vel delegatam à Pontifice, quoslibet peregrinos, etiam contra voluntatem proprii Episcopi, absolvendi, nescio (nisi Pontifex oppositum expressè disposuerit, quod relinquo Aliis examinandum) nescio, inquam, quare non possent eos absolvere à casibus reservatis in proprio Episcopatu, si in loco, ubi confitentur, non sint reservati; estò etiam id fieret in fraudem.

Qui in fraudem mutat domicilium potest à Parocho domicili absolvi à reservatis prioris domicilii.

Sicuri si quis in fraudem mutet domicilium, quis propterea dicit, non posse Parochum domicili eum absolvere à peccatis reservatis, commissis in priori domicilio, si in hoc domicilio non sint reservata? Idque quia tali casu Parochus novi domicilii, non ex licentiâ Episcopi antiqui domicilii, sed ex officio suo absolvit, adeoque nemo potest ejus jurisdictionem limitare, nisi proprius Episcopus, vel Summus Pontifex. Hic non limitat, ut supponitur; nam loquimur de casu Episcopali, neque iste, cum sit casus Episcopalis antiqui domicilii; ergo &c.

58. Putas, quia si quis in fraudem fieret Religiosus, putas, inquam, quod ordinarius Confessor Religionis non possit eum validè absolvere à peccatis, in sæculo tantum reservatis? Noli putare; quippe hoc ipso mutavit domicilium, & jam subjicitur reservationi Prælati Regularis: neque ille Confessor Religionis jurisdictionem suam habet ab Episcopo, sed à suo Prælato; ergo non ille, sed hic solus potest eam limitare, nisi aliud Pontifex disposuerit; porrò aliud non disposuisse respectu Religiosorum, Omnes fatentur.

Quid ergo, interrogat quispiam, si quis veniat ad Religionem cum peccatis carnis, quæ in ea reservata sunt, nunquid debet petere licentiâ à Superiore, sicuti peregrinus, qui cum hujusmodi peccatis confitetur in loco peregrinationis, in quo reservata sunt, etsi in loco domicilii non sint reservata?

Respondetur; in Religione non sunt reservata ulla peccata, nisi quatenus commissa intrâ ipsam Religionem, sive à personis Religiosis: cum ergo in casu proposito supponatur ea admitti in sæculo, sive à personâ non Religiosa, erunt eodem modo non reservata in Religione, quo fuerant non reservata in sæculo. At quando in aliquo Episcopatu certa peccata reservantur, non requirit Episcopus ad hoc, ea peccata committi intrâ Diocesim suam, sed universaliter dicit: *Nolo ut Parochus ullus meus in meo Episcopatu habeat potestatem absolvendi à sodomia v. g. ubicumque ea fuerit commissa; quâ voluntate posita, clarissime intelligitur, quomodo ille peregrinus nequeat in eo Episcopatu absolvi à Parocho ejusdem loci à sodomia, estò commissa, ubi nulla erat reservatio.* Ita Arriaga disp. 40. n. 34.

Sed quæro ego; quid repugnat etiam Prælatum Regularem habere similem voluntatem? Cur non & ipse universaliter dicit: *Nolo ut Religiosus ullus meus habeat potestatem absolvendi à sodomia v. g. ubicumque ea fuerit commissa? Quâ voluntate posita, clarissime intelligitur, quomodo ille Religiosus nequeat in ea Religione absolvi à sodomia ejusdem loci à pollutione voluntaria v. g. estò commissa in sæculo; ubi nulla erat reservatio. Quæ ergo disparitas?*

Non video aliam, nisi communem sententiam seu judicium DD. qui Episcopo tribuunt illam voluntatem, & non Prælati Regularibus; cum tamen & Episcopi possent negare, & Prælati Regularibus tribuere. Cur autem potius uni negent, quam alteri, fatetur me nescire, ipsorum expectabo resolutionem, interci subscribens:

CONCLUSIO IV.

Superior sinè urgenti necessitate illicitè audit sola peccata reservata, & ab iisdem sacramentaliter absolvit, remittens pœnitentem pro aliis ad inferiorem. Absolutus non tenetur iteratò confiteri reservata inferiori.

Hæc doctrina oppidè controversa est, multis DD. non infimæ notæ, oppositum ejus affirmantibus. Inter quos non ultimas tenet